

NÁVRH NA OPRAVU, ČISTENIE A LADENIE ORGANA

Rímskokatolícky kostol Panny Márie, pomocnice kresťanov (dolný kostol)
Bratislava – mestská časť Rača

Vypracované pre: Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Bratislava-Rača
Alstrova 6057/121
83106 Bratislava – mestská časť Rača

Dátum: 19.8.2026

MACEJKA - HUJSA
ORGANARSTVO

HISTÓRIA A ZÁKLADNÝ POPIS NÁSTROJA

Súčasný organ od českého organára Heinricha Schiffnera bol do kostola premiestnený v roku 1968 z neznámej lokality (predpoklad je z Moravy). Rok postavenia organa doposiaľ nie je známy, pravdepodobne pochádza zo začiatku 20. storočia. Jedná sa o dvojmanuálový 10 registrový organ s pedálom, pneumatickou (z časti výpustkovou) registrovou a hracou traktúrou a kužeľovými vzdušnicami.

Dispozícia:	<u>I. Manuál: rozsah tónov C-f³, 54 kláves</u>		
	Principal	8'	drevo, kov (časť píšťal v prospekte)
	Bourdon	8'	drevo
	Gamba	8'	kov
	Octav	4'	kov
	Mixtur 2-4x	2 2/3'	kov

<u>II. Manuál: rozsah tónov C-f³, 54 kláves</u>			
	Liebl. Gedeckt	8'	drevo
	Salicional	8'	kov
	Flaut. havers	4'	drevo, kov

<u>Pedál: rozsah tónov C-d¹, 27 kláves</u>			
	Subbass	16'	drevo
	Violon	8'	drevo

Spojky:	Okt. kop. 4', Oct. kop. 16', Oct. kop. II-I 16', Ped. kop. I, Man. kop.
Kombinácie:	Piano, Mez. forte, Forte
Pomocné zariadenia:	Tremolo

POPIS SÚČASNÉHO STAVU A NÁVRH OPRAVY

HRACÍ STÔL

Hrací stôl je pôvodný, umiestnený pred soklom organovej skrine. Manuálové klaviatúry majú biele obloženie z umelej hmoty, vplyvom používania sú na najviac používaných klávesoch opotrebované. Registrové manubriá sú pôvodné, s výnimkou tremulantu, ktorý má aj nepôvodný terčík. Po ľavej ruke organistu je spínač motora. Pedálnica je pôvodná, na niektorých tónoch opotrebovaná vplyvom používania.

Navrhované riešenie:

Celý hrací stôl sa demontuje a očistí od depozitu prachu a nečistôt vzniknutých užívaním. Prekontroluje vnútorné zariadenie a spojkový aparát, opraví sa poškodené/nefunkčné časti. Systém ovládania registrov a kombinácií bude rozobratý, očistený a vyregulovaný, odstráni sa netesnosti. Manuálové klaviatúry a pedálnica budú očistené od depozitu prachu a nečistôt, následne sa vyreguluje ich chod.

Na základe rozhodnutia objednávateľa je možné dodať nové obloženie klaviatúr z umelej hmoty a nové registrové manubrium a terčík pre tremulant (kópia ku ostatným manubriám).

Taktiež je možnosť inštalácie nového štýlového osvetlenia hracieho stola a nového estetickjšieho spínača motora.

TRAKTÚRY A VZDUŠNICE

Registrová a tónová traktúra je pneumatická, z časti výpustková, s použitím prevažne olovnatých rúrok. Časť rúrok bola vymenená v neskoršom období za nové z plastu. Vzdušnice, manuálová aj pedálová, sú kužeľové, v súčasnosti značne znečistené depozitom prachu. Membrány už boli v neskoršom období vymenené za nové, pri celkovej oprave by bolo potrebné zhodnotiť ich stav, prípadne uvažovať nad kompletnou výmenou.

Navrhované riešenie:

Vzdušnice s pišťalnicami je potrebné demontovať a očistiť od depozitu prachu a nečistôt suchou a mokrou cestou. Traktúry je potrebné demontovať, očistiť a na záženie objednávateľa vymeniť všetky olovnaté rúrky za nové z umelej hmoty s dlhodobou životnosťou. V prípade, ak by neprišlo ku kompletnej výmene, nahradené by boli len poškodené časti. Celá traktúra bude vyregulovaná.

Na základe rozhodnutia objednávateľa by sa pristúpilo k výmene membrán za nové v plnom rozsahu.

VZDUCHOVÉ HOSPODÁRSTVO

V organe sa nachádza plavákový mech s čerpacím mechem. Po premiestnení organa do Bratislavy – Rače bol umiestnený za organovú skriňu za manuálovú vzdušnicu, elektrické čerpadlo vzduchu (motor) je umiestnené v samostatnej debni nad mechem, rok výroby 1971 od firmy Laukhuff.

Navrhované riešenie:

Mechovú sústavu je potrebné kompletne prekontrolovať a opraviť / prekožovať, resp. opraviť časti, kde sa zistí únik vzduchu, zglejovať praskliny na drevených častiach mechu alebo vzduchovodoch.

Vzhľadom na vek motora a jeho hlučnosť odporúčame výmenu za nový, v súvislosti s výmenou taktiež je na zážení jeho umiestnenie bližšie k mechu priamo k regulátoru.

PÍŠŤALOVÝ FOND

Píšťalový fond je zachovaný v pôvodnom stave, v súčasnej dobe značne znečistený depozitom prachu a nečistôt, čo má vo výsledku vplyv aj na kvalitu zvuku. Drevené píšťaly, predovšetkým na pedálovej vzdušnici, majú znaky napadnutia červotočom, jeho aktivita však nebola počas prehliadky viditeľná.

Navrhované riešenie:

Kovové píšťaly vrátane prospektových a drevené píšťaly je potrebné očistiť od depozitu prachu a nečistôt, vyfúkať od usadením a prachu, poškodené píšťaly opraviť. Ďalej je potrebné prekontrolovať stav lavičiek a stojok, pre zabezpečenie stability píšťalového fondu.

Intonácia a ladenie

Na záver celej opravy sa vykoná ladenie a najnevyhnutnejšie zásahy do intonácie, s dôrazom zachovania originality koncepcie nástroja píšťal z doby postavenia. Ku preintonovaniu by sa pristúpilo citlivo len v nevyhnutných prípadoch pri píšťalách s intonačnými vadami. Nástroj bude kompletne naladený a odovzdaný do užívania.

CENOVÁ PONUKA

Hrací stůl	2 400 €	
<i>Nové obloženie manuálových klaviatúr (voliteľné)</i>		750 €
<i>Nové manubrium a terčik pre označenie Tremola (voliteľné)</i>		70 €
<i>Nové osvetlenie hracieho stola a spínač motora (voliteľné)</i>		150 €
Traktúry a vzdušnice	2 450 €	
<i>Nové rúrky z umelej hmoty v plnom rozsahu (voliteľné)</i>		450 €
<i>Nové membrány v plnom rozsahu (voliteľné)</i>		1 500 €
Vzduchové hospodárstvo, kožovanie mechu + nový motor	5 750 €	
Pišt'álový fond	8 800 €	
Režijné náklady	2 500 €	
Cena celkom	21 900 €	2 920 €

Uvedená cena je bez DPH.

V cene nie je zahrnuté ubytovanie počas prác vykonávaných v kostole.

Orientačný rozsah prác je minimálne 6 mesiacov.

Práce je možné rozdeliť na viac etáp, v závislosti na podmienkach a finančných možnostiach objednávateľa.

VYPRACOVALI

Peter Macejka – ORGUES atelier
94143 Dolný Ohaj, Domovina 456/27
IČO: 46859802
IČ DPH / DIČ: SK1085351894 (platca DPH)
Tel. +421 949 701 712

Andrej Hujša – ORGAN ATELIER
90873 Veľké Leváre 245
IČO: 50006983
(neplatca DPH)
Tel. +421 903 295 590

info@org-rest.com

Organárstvo Macejka - Hujša © 2026

Akékoľvek úpravy, kopírovanie alebo zdieľanie tejto dokumentácie s tretou stranou
je možné na základe písomného súhlasu vyhotoviteľov.